

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Hec est noua queda[m]. singular[is] atq[ue] rara legenda.
ex alijs sex lege[n]dis collecta et perfecta. tractans de
origine. et vite. ordine. de conuersione. ac magistrali
disputatione. ast de ...**

Petrus <Frater>

Argentin[ae], 6.IV.1500

Capitulum octavum. De scelerata vita maxentij

[urn:nbn:de:bsz:31-333645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-333645)

Capitulum. viii

callidus rem tacite impera-
nit teneri. donec ipse alexan-
driam veniret ad urbē. Au-
diuit enī illam esse filiaz co-
sti regis qui fuerat frater cō-
stantini. sui sororij. cui⁹ ma-
xentius fuit capitalis iūmi-
cus: quia expulsus prius
erat ab illo a romana ciui-
tate vt clarius infra patebit.
Katherina vero mortua ei⁹
matre. sic quoq; vtrorumq;
parentum solatio orbata. te-
nera licet esset adhuc etate.
tamē in pallatio remansit.
z familiam q̄ successione he-
reditaria sibi inhererat cum
diligentia gubernabat. non
quia seruorum aut ancilla-
rum innumerosa turba qua-
si prima honores mortales
appetendo delectaretur. sed
quia non sine crimine fore
putabat. si paternum censū
auide retinens. fame z ine-
diā quemlibet eorum peri-
re pateretur: quippe que ni-
hil cum mundo habere des-
creuerat. De his tamē sol-
licita ex omī substantia pa-
tris paululum sibi reserua-
bat. Cetera in vsus paupe-
rum cōsumendo paternos
thesauros penitus exhau-

riebat. Nam ipsa nec puella
res iocos. nec amatoria car-
mina videre vel audire vo-
lebat. sed diuinis tantum-
modo scripturis. vt tactus
est attentius intenta erat. z
tam diuinis q̄ mundanis
scientijs adeo sufficiēter or-
nata erat. vt tunc temporis
nulla sophistice artis argu-
tia poterat supplantari. Et
q̄uis multi experiendū stu-
dio litterati. obiectis eam
de varijs attentassent. tamē
vt stultos se z ydeotas reco-
gnoscentes eam sane in om-
ni sciētia insupabilem res-
liquerunt.

Capitulum oct
taū De scelerata vita ma-
xentij. et quomodo a con-
stantino fugatus de vrbe
iuit Alexandriam quan-
do fecit martyriari beatam
katherinam.

De scelerata vita max. XIII

Seren-
ti' vt
supra ta-
ctum est.
A pretori-
anis militib' cesar fact' Ro-
me degens prio. vt plebi fie-
ret gratiosus se fore simu-
lat christianum. Iussitq' co-
festim omnes iurias a xpi-
anis arceri, nihil tamen in
moribus siue in vita cum
christianis comune habes
eo q' in omni flagitiorum
sece ac immundicia versare
tur. Nam senatorum nobis-
liumq' matronas ad se du-
ci publice faciebat, nec vl-
lam sinebat euadere quam
esse yllius pulchritudinis
audiuisset. Itaq' tant' me-
tus vniuersos inuaserat vt
null' palam diceret qd time-
bats' gemetes in domibus
seruitute insolitam sustebat.

D 2

Capitulum VIII

¶ Nam die quadam militibus impauit. vt omnis cuiuscunq; etatis et sexus quos sibi obuios habuissent gladijs trucidaret. Sicq; factum est vt inumeri hoies non hostium sed suorum gladij interiret. Iterum criminibus astute obiectis clariores opibus et honoribus senatores. prescribi mandauit Insup artem magicam sumis studijs cepit excolere in tantum. vt pregnantes feminas faceret in ventre scindere. ac paruulos inde trahi. vt sacris funestis infantium testis et viscera scerperent et adhiberent. Dicebatq; ope tam crudeli a romano impio bella arceri. atq; credebat per talia regnum posse romanum seruari. Hac igitur tyrannide et tanta. vniuersi deterriti agris derelictis et domibus. se per abdita loca celabant ita vt nec vite subsidium potuissent habere. Sed senatores vrbis. sapientum clam suorum consilium inierunt: qualiter senatus populusq; romanus possent de manibus euadere tam crudelis tyranni. Et clam diffinitum ac sanctum est. vt absq; mora pro euasione tanti periculi: oculi culti nuncij in britaniam ad constantinum mittantur. Constantinus hic helene filius. ab augusto tricesimo primo imperator est constitutus. Vel a xxx. tertio si pater eius fuerit computatus siue ipse maximianus galerius. qui cum eius preceps regnauit. Itaq; constantinus iste preclarus. a maxentio romano cernens ita tyrannice oppressum et vastari. et per galerum pariter et seuerum imperium orientale non regi sed potius extirpari: omnibus hominibus se studuit exhibere benignus. Sicq; mira dei gratia factus est. vt ciuibus plurimum esset carus. ac militibus nimis acceptus. Itaq; sanctus nihil posse pdesse deos quos dyocletianus fuerat veneratus. si mulq; considerans. quod pro eius constantinus paganorum religione contempta. feliciter dies suos duxisset. incepit cogitare tacitus quem deum in suum vellet habere auxilium. Et dum sic cogitaret: iam dicti nuncij romanorum venerunt ad eum. et diligenter auditis causis quas contra maxentium illi dicere voluerunt. qz iam cor ad

De scelerata vita max. XV

hec habebat p̄tra illuz aiari
fortius cepit. Et licet non
adhuc xp̄ianus esset, nec cri-
stus nec deum coleret, xp̄ia-
nos tamen vt pater eius in
magna veneratiōe habebat
Sexto igit̄ anno impij sui
in destructionē predictoruz
tyrannoz insurgit, z primo
p̄tra maxentium castra mo-
uit z multa secum de istan-
te necessitate tractās sepe p̄
auxilio optinēdo oculos ad
celum leuabat in his sollici-
tudinibz p̄stitutus, sicut eu-
sebius ipse dicit se hoc cum
iureiurando ab eodē audi-
uisse. Et circa meridiē decli-
nante iam sole, vidit in celo
sup̄ius crucis signū ex luce
formatū, cui erat scriptura
inserta, p̄tinens hec verba.
In hoc signo vinces. Hoc
etiam signū milites qui se-
cum erant p̄spererunt. Et
dum cogitaret attentū qd
hoc essz, mox tempus q̄teris
aduenit, ipsiqz dormiēti cri-
stus apparuit cuz ip̄o signo
quod viderat. Dixitqz ad
eum. Si vis vincere con-
stantine, vtere signo tibi ce-
litus postenso. Hoc habet
in hystoria Tripartita cum q̄

in suis cronicis concordat
Eustachius. Itaqz die fa-
cta, constantinus xp̄i aduo-
cat sacerdotes de dogmate
christiano eosdem consultu-
rus. At illi de christo sibi lo-
quentes ex prophetis, sua
dicta probabant, asserentes
nihilominus signum cru-
cis trophenū esse victorie
saluatoris christi, aduersus
infernum, quam victoriam
ascendens ad celos ab ip̄s
sis inferis crucifixus ipse
ostendit, duz a mortuis die
tertia resurrexit, dans spem
omnibz mortuis, q̄ omnes
homines in fine mundi res-
surgant, z q̄ alij pro bene ge-
stis premia sempiterna, alij
vero pro male gestis perpe-
tua supplicia sint recepturi.
ip̄m docuerunt. Itē q̄ ho-
mines qui peccassent p̄ ba-
ptismum a peccatis possent
mūdari. Docebant quoqz
purificationez sc̄dam ex pe-
nitentia p̄sequi, z veniaz a
dei clementia tribui delin-
quentibz, si penitentiā agen-
tes studeāt eam bonis ope-
ribz roborare. Hec sacer-
dotibus explanantibz, am-
mirat̄ impator p̄phetias d̄

Capitulum VIII

xpo ita pmissas et factas et in vexillo quod labrum vocabatur, et ante se portari in bellis a militibus consueuerat, et auro et lapidibus preciosis mox instituit, in crucis signaculum transferri ut sic illi soli ammonerent subditi timere deum, quem coleret imperator, et quo auxiliatore duce in preliis vteretur, simulque desererent subditi priorem morem quando ydola adorabant. Sed et ipse crucem ex auro confectam in dextra sua gestans, militaria cuncta vexilla in crucis signaculum transfermata, procedere iubens exercitum, contra maxentium mouit arma, deum semper atque tante et humiliter deprecans cui iam per offensionem, familiaritatem se fecerat, ne dextra sua si quo sceleris crucis ornata, per effusionem romani sanguinis fedari videretur, sed sine impugnatione patrie, civibus romanis redderet libertatem. Tunc constantinus appropinquaret ad portam urbis, senatus et populus romanus et pars militum priorum, qui tunc a tyranno maxentio propter eius scelera discesserant, bellumque intestinum contra maxentium inceperunt, ne ipse ut volebat, Clemētissimi principis introitus impedire valeret. Et intrante constantino urbem cum signo sacratissime crucis ut praetactum est, tantus metus morum maxentium (ut sciuit) inuasit, quod extra urbem cum militibus fugiens, qui sibi in dicto bello remanserant: ad partes Dalmacie vnde fuerat pater eius scilicet maximianus natus, transiebat per circuitus. Deinde per ylliricum preiit in syriam, vbi primo beata katherina per ambasiatores ut tactum est Tanquam christiana cesari denunciatur. Sed moras in syria non trahens magnam, ad urbem alexandriam egypti vbi beata katherina tunc residebat secessit. Et licet taliter esset de roma fugatus, timebat tamen in illis partibus propter eius germanum et eius filium maximianum; maxime tamen propter sanctum maximianum galeam, qui dominabatur in illa regione et ipse tunc degebat in yllirico cum nauigio magno et in asya tota cum gente mul-

De scelerata vita maxē. XVI

ta ex timore constantini ppter illa que de ipso audierat nona. Et sic ab effusione sanguinis ut oravit constantinus: constantini dextera permansit immunis. Septimo vero imperij sui anno: cum diuina iam opere roma intrasset constantinus: ante omnia sanctorum martyrum reliquias colligi et sepulture mox tradidit precepit. Romani autem per constantinos septem dies triumphalem festiuitatem agentes: christum et mirificam eius crucem: insuper et victorem constantinum: seque magnis laudibus extollebant. De predicta fuga maxentij quibus Triplicata et ecclesiastica hystoria non dicant: tradunt tamen de ipsa fuga annales hystorie sicut sepius legi in quodam libro: ab vno fratre ordinis predicatorum mihi accomodato. videlicet quod inter constantinum et maxentium bellum civile exortum est rome. Et de eodem libro extraxi carminis modum: et disputationes beate katherine cum cesare et quinquaginta philosophis. Maxentius siquidem prius fugatus alexandrie prius se recepit.

Et aliter ponere non est bene possibile credere: si volumus asserere sicuti fuit secundum rei veritatem. quod beata katherina sit ab isto maxentio passa et non ab alio tyranno.

Capitulum nonum: quare maxentius existens alexandrie motus sit scribere per sacrificio ydolorum. Et de tenore sui iniqui precepti: et de solennitate illius sacrificij.

Nāque temporibus quibus hec agebantur: dum sancte romane sedis beatus Silvester pontificatum tenebat: ipse predictus maxentius volens augere ydolatrie culturam: quam dyoclecianus cum ipsius maxentij genitore seque maxiano herculeo cepat: respiciens se tam obprobriose a constantino de urbe fugatum: repetita rabie incitatus: ecclesiam christi zelo ydolatrie persequi instituit: et ad yphana sacrificia christianos aut primos